

By-, Land- og
Kirkeministeriet

Kirkeministerens samråd i Udlændinge- og Integrationsudvalget den 27. februar 2024.

Deltagere

Udlændinge- og Integrationsudvalget

Fra By-, Land- og Kirkeministeriet: kirkeminister Thomas Danielsen og kontorchef Jens-Christian Hedegaard Holm

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Akt nr.: 367889

Dette akt nr. bedes oplyst ved
henvendelse til ministeriet

Dato: 21. februar 2024

Dagsorden

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 12. januar 2024 stillet UUI alm.
Del – Samrådsspørgsmål L:

Ministrene bedes redegøre for, hvordan det sikres, at imamerne udøver deres vielsesmyndighed efter lovens rammer? Kan ministrene endvidere redegøre for, hvad årsagerne er til, at ingen er dømt efter loven, der forbyder religiøse vielser af mindreårige, når blandt andet beretninger fra krisecentre peger på, at dette fortsat finder sted, og statsministeren ligeledes udtaler, at man kan have en formodning om, at religiøse vielser med mindreårige fortsat finder sted? Der henvises til artiklen: »Hun blev viet som muslimsk barnebrud i Danmark – nu har hun et bud på en løsning« fra Berlingske Tidende, den 21. december 2023, spørgetimen med statsministeren 28. november 2023 samt artiklen: »Kirkeminister præsenterer plan mod religiøs ekstremisme: 'Det er meget personligt for mig«, BT, den 23. december 2023.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DD) og Inger Støjberg (DD).

Kirkeministeren besvarer første del af spørgsmålet, hvor der redegøres for, hvordan det sikres, at imamerne udøver deres vielsesmyndighed efter lovens rammer, mens udlændinge- og integrationsministeren besvarer den anden del af spørgsmålet.

Talepunkter for kirkeministeren

[DET TALTE ORD GÆLDER]

[Indledning]

- Tak for lejligheden til her i Udlændinge- og Integrationsudvalget at fortælle om, hvad By-, Land- og Kirkeministeriet gør for at sikre, at imamer udøver deres vielsesbemyndigelse inden for lovens rammer – altså en besvarelse af den første del af spørgsmålet.
- For spørgsmålet er jo stillet helt rigtigt: Det handler om de imamer, der – ligesom andre forkyndere i anerkendte trossamfund – har søgt og fået en officiel bemyndigelse til at foretage vielser.
- Det er nemlig de eneste religiøse forkyndere, ud over folkekirkens præster, som har lov til at foretage vielser med borgerlig gyldighed i henhold til ægteskabsloven.
- Ægteskabsloven hører under social- og boligministeren. Men bemyndigelsen til religiøse forkyndere til at foretage vielser hører under mig som kirkeminister.
- Derfor er samrådet i dag en god lejlighed til at redegøre for, hvad der skal til for, at en religiøs forkynder kan få en vielsesbemyndigelse. Og hvordan der føres tilsyn med, at vielsesforretteren overholder betingelserne for sin bemyndigelse.
- Men jeg vil også gerne først som sidst slå fast, at alle religiøse forkyndere selvfølgelig skal overholde dansk lov.
- Derfor er det også helt uacceptabelt, hvis en religiøs forkynder forestår en religiøs vielse eller indgåelse af et andet ægteskabslignende forhold med en mindreårig.

- Det kan straffes med indtil 2 års fængsel efter straffelovens § 260 a, uanset om forkynderen har en vielsesbemyndigelse fra By-, Land- og Kirkeministeriet eller ej. Det er en opgave for politiet og domstolene.
- Men det vil også være et brud på betingelserne for vielsesbemyndigelsen, hvis forkynderen har sådan én. Og det vil derfor efter en konkret vurdering også føre til en tilbagekaldelse af bemyndigelsen.

[Krav for at opnå vielsesbemyndigelse]

- Lad mig som lovet redegøre kort for, hvad der skal til for, at en religiøs forkynder i et anerkendt trossamfund kan få en vielsesbemyndigelse.
- Det kræver en konkret ansøgning fra trossamfundet til By-, Land- og Kirkeministeriet, som efterprøver en række forhold.

[Krav til vielsesritualet]

- **For det første** skal trossamfundets vielsesritual godkendes af By-, Land- og Kirkeministeriet, så det sikres, at vielsen foregår i overensstemmelse med betingelserne i ægteskabsloven.
- Vielsesritualet **skal** opfylde følgende betingelser:
 - Parret skal være til stede samtidig
 - Parret skal på spørgsmål fra vielsesforretteren erklære at ville ægte hinanden
 - Vielsesforretteren skal derpå forkynde dem som ægtefolk
 - Og der skal være mindst to vidner til stede ved vielsen.

- Vielsesritualet må derimod **ikke** indeholde betingelser for ægteskabet, som er i strid med danske retsregler om myndige personers selvbestemmelsesret, eller som indeholder forskelsbehandling på grund af køn.
- Vielsesritualet må fx ikke indeholde betingelser om, at kvinden kun kan blive gift, hvis mandlige vidner – fx hendes far – samtykker.

[Krav til forkynderen]

- **For det andet** skal den forkynder, der ønsker at få vielsesbemyndigelse, opfylde en række yderligere krav.
- Det hænger sammen med, at forkynderen udøver offentlig myndighed, når vedkommende foretager vielsen. Der er med andre ord et stort ansvar forbundet med at have en vielsesbemyndigelse.
- Forkynderen skal:
 - have arbejdstilladelse i Danmark eller været fritaget fra krav om arbejdstilladelse,
 - tale dansk – eller bruge en medhjælper, som taler dansk, og
 - udvise en adfærd, der ikke gør ham eller hende uegnet eller uværdig til at udøve offentlig myndighed – altså opfylde et såkaldt dekorumkrav.
- Dekorumkravet tjekkes gennem indhentelse af straffeplysninger og en børneattest.

[Tro- og loveerklæring]

- **For det tredje** skal forkynderen underskrive en løfteerklæring, hvor den pågældende lover at overholde dansk

lovgivning. Det sker for at tydeliggøre forkynderens pligt til at overholde dansk lovgivning – og naturligvis særligt reglerne om indgåelse af ægteskab.

- Hvis ministeriet har andre oplysninger [end straffeoplysninger m.v.], som giver anledning til at overveje, om den pågældende kan få en vielsesbemyndigelse, bliver de også inddraget.
- Det kan fx være, hvis personen tidligere har haft en vielsesbemyndigelse og ikke har fulgt de regler, der gælder for vielser i anerkendte trossamfund.
- Sammen med vielsesbemyndigelsen modtager forkynderen en skriftlig vejledning, der udførligt beskriver betingelserne for at foretage vielser.
- Det fremgår blandt andet klart af vejledningen, at begge parter skal være myndige for, at de kan indgå ægteskab.

[Kursus i familieret, frihed og folkestyre]

- **For det fjerde** skal vielsesforrettere deltage i et kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre.
- Det skal sikre, at vielsesforretteren har et grundlæggende kendskab til dansk familieret, frihed og folkestyre, og der er derfor snævre rammer for fritagelse fra kursuskravet.
- På kurset bliver reglerne om indgåelse af ægteskab og om separation og skilsmisse gennemgået, ligesom der er fokus på reglerne om ægtefællers økonomiske forhold og på reglerne om forældremyndighed.
- På kurset er der også fokus på forskellen på dansk ret og religiøse normer. Forkynderne bliver fx undervist i,

hvordan religiøse vielser og ægteskabskontrakter skal ses i forhold til dansk ret.

- Med kurset får vielsesforretteren et grundlæggende kendskab til, at betingelserne for vielse – herunder at vielse kun må foretages, hvis begge parter er myndige. Og til at kvinder og mænd har lige adgang både til at indgå ægteskabet og til at kræve det opløst. Altså en viden, der er en væsentlig forudsætning for, at vielsesmyndigheden udøves inden for lovens rammer.

[Tilbagekaldelse af vielsesbemyndigelse]

- Generelt sætter de anerkendte trossamfund uden for folkekirken stor pris på muligheden for at foretage vielser med borgerlig gyldighed af deres medlemmer.
- Men det er klart, at der så også skal være tillid til, at vielsesbemyndigede forkyndere lever op til de forventninger og krav, som bemyndigelsen er udtryk for.
- Det er her, By-, Land- og Kirkeministeriets tilsyn kommer ind i billedet.
- For hvis vielsesforrettere i anerkendte trossamfund overtræder betingelserne, så kan vielsesbemyndigelsen tilbagekaldes.
- Det kan for eksempel ske, hvis vielsesforretteren overtræder dekorumkravet – fx ved at begå straffelovsovertrædelser.
- Eller det kan ske, hvis trossamfundets anerkendelse tilbagekaldes – fx fordi trossamfundet ikke lever op til oplysningskravene om årsregnskaber og donationer. I så fald bortfalder grundlaget for vielsesforretterens bemyndigelse naturligvis også.

- Eller det kan ske, hvis vielsesforretteren i øvrigt ikke overholder dansk lovgivning– fx ved at foretage en vielse, uden at der foreligger en prøvelsesattest fra kommunen eller Familieretshuset om, at parret opfylder betingelserne i ægteskabsloven.
- Hvis ministeriet får kendskab til, at en vielsesforretter ikke opfylder betingelserne for at have vielsesbemyndigelse, indleder ministeriet en tilsynssag.
- Den konkrete viden kan fx stamme fra avisomtale eller fra henvendelser fra kommunen om en konkret vielse.

[Afrunding]

- Lad mig slutte, hvor jeg begyndte:
- Religiøse vielser af mindreårige er fuldstændig uacceptable og bør ikke finde sted i Danmark.
- Det gælder uanset, om man er imam, præst, rabbiner eller druide for den sags skyld. Og uanset om man har søgt og fået en vielsesbemyndigelse fra By-, Land- og Kirkeministeriet.
- En vielsesbemyndigelse fra ministeriet kan som nævnt **ikke** bruges til med borgerlig gyldighed at vie mindreårige.
- Det vil altså sige, at en religiøs forkynder ikke lovligt kan vie mindreårige med en vielsesbemyndigelse i hånden.
- Hvis en vielsesforretter foretager en religiøs vielse af mindreårige, er det en ulovlig handling, som er kriminaliseret i straffeloven.

- Jeg vil derfor også slutte med en klar opfordring til, at alle med kendskab til vielser af mindreårige anmelder det til myndighederne, så vi kan få det frem i lyset.
- Tak for ordet.